

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 8.10.2018 r.
C(2018) 6023 final

Szanowny Panie Marszałku!

Komisja pragnie podziękować Sejmowi za opinię na temat przyszłego kształtu polityki spójności w Unii Europejskiej.

Wnioski dotyczące polityki spójności opublikowane w dniu 29 maja 2018 r. stanowią część szerszego pakietu ambitnych środków mających na celu opracowanie nowoczesnego i sprawiedliwego długoterminowego budżetu UE.

Komisja z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Sejm podzieliła opinię, iż budżet Unii Europejskiej musi być ambitny i skonstruowany tak, by dawał gwarancję rozwiązania najważniejszych problemów z punktu widzenia obywateli. W przeddzień wystąpienia z UE jednego z dużych płatników unijnego budżetu oraz w momencie pojawiania się licznych nowych wyzwań Komisja uważa, że pakiet wniosków dotyczących wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 stanowi ambitną, sprawiedliwą i zrównoważoną propozycję.

Polityka spójności została ujęta w długoterminowym budżecie jako kluczowa unijna polityka inwestycyjna, której celem jest zwiększenie konwergencji, aby przyczynić się do zmniejszenia różnic gospodarczych, społecznych i terytorialnych w państwach członkowskich i w całej Europie. Komisja pragnie skorzystać z okazji, by przedstawić dalsze wyjaśnienia dotyczące wniosku, mając nadzieję, że rozwieją one wątpliwości wyrażone przez Sejm. W odpowiedzi na bardziej szczegółowe uwagi zawarte w opinii Komisja odsyła do załącznika.

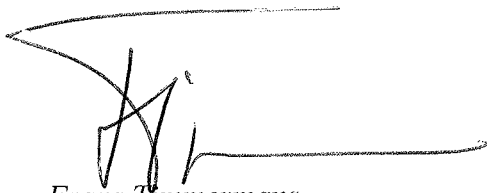
Wniosek dotyczący rozporządzenia oraz pakiet wniosków dotyczących wieloletnich ram finansowych są obecnie przedmiotem rozmów współprawodawców. Komisja ma nadzieję, że porozumienie zostanie osiągnięte w najbliższej przyszłości.

Opinia Sejmu została przekazana odpowiednim służbom Komisji i będzie stanowić część akt wykorzystywanych podczas spotkań z przedstawicielami Parlamentu Europejskiego lub Rady w celu negocjacji w sprawie wniosków dotyczących polityki spójności.

*Sz. Pan Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
ul. Wiejska 4/6
00-902 Warszawa, Polska*

Komisja ma nadzieję, że powyższe wyjaśnienia stanowią odpowiedź na kwestie poruszone przez Sejm, i liczy na dalszy dialog polityczny w przyszłości.

Z wyrazami szacunku

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'F' followed by a horizontal line extending to the right.

*Frans Timmermans
Pierwszy Wiceprzewodniczący*

A handwritten signature in black ink, featuring a large, cursive 'C' followed by 'retu'.

*Corina Crețu
Członek Komisji*

Załącznik

Komisja dokładnie rozważyła poszczególne kwestie poruszone przez Sejm w jego opinii i pragnie przedstawić następujące wyjaśnienia.

Jeśli chodzi o kryteria dotyczące metody alokacji, Komisja może potwierdzić, że metoda (tzw. metoda berlińska) opiera się przede wszystkim na dobrobycie regionalnym i krajowym: produkt krajowy brutto lub dochód narodowy brutto na mieszkańca pozostają podstawowymi wskaźnikami podziału środków (waga 81 %).

W odniesieniu do zakresu funduszy (w tym zasady koncentracji i podejścia terytorialnego) oraz zachęcania do zmian strukturalnych wniosek Komisji usuwa ograniczenia polityki sektorowej – obejmuje on krótszy, nowoczesny zestaw priorytetów, których celem jest stworzenie Europy inteligentniejszej, bardziej przyjaznej dla środowiska, bardziej ekologicznej, bardziej niskoemisyjnej, bardziej społecznej i połączonej – Europy bliższej obywatelom. Wniosek zapewnia elastyczność i wspiera rozwój zintegrowanych podejść. Na przykład w ramach celu polityki „bardziej inteligentna Europa” nie istnieją już sztuczne podziały na innowacje, digitalizację, umiejętności, małe i średnie przedsiębiorstwa, edukację i zdolność do realizacji założeń. Zdolność instytucjonalna jest teraz zagadnieniem przekrojowym w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności. Modernizacja warunków wstępnych ma ponadto na celu stworzenie warunków sprzyjających skutecznym inwestycjom.

Stworzono też nowy cel polityczny „Europa bliżej obywateli”, aby zapewnić, że zintegrowany rozwój terytorialny będzie ważnym i widocznym elementem polityki spójności po roku 2020. We wnioskach uwzględniono również stosowanie krajowych narzędzi terytorialnych opracowanych przez państwa członkowskie i regiony.

Przy proponowanej koncentracji tematycznej Komisja w dalszym ciągu chce zapewnić, by polityka spójności skupiała się na inteligentnej i innowacyjnej transformacji gospodarczej i bardziej przyjaznej dla środowiska gospodarce niskoemisyjnej – obszarach o kluczowym znaczeniu dla konkurencyjności Unii Europejskiej oraz dla dostosowań strukturalnych do wyzwań związanych z globalizacją, przy jednoczesnym unikaniu rozdrobnienia zasobów. Kilka obszarów wydatkowania, które oceniono jako obszary o niewielkim wpływie lub niskiej unijnej wartości dodanej, nie będzie się już kwalifikować do wsparcia.

Komisja proponuje wprowadzenie w kolejnych wieloletnich ramach finansowych dwóch nowych instrumentów służących wzmocnieniu reform strukturalnych w państwach członkowskich: programu wspierania reform oraz Europejskiego Instrumentu Stabilizacji Inwestycji.

Jeśli chodzi o harmonizację przepisów, wniosek Komisji skupia siedem funduszy europejskich realizowanych w ramach zarządzania dzielonego. Celem jest stworzenie wspólnego zestawu uproszczonych i skonsolidowanych przepisów, zmniejszających obciążenia administracyjne dla instytucji programu i beneficjentów. Ten wspólny zbiór zasad obejmuje szeroki zakres zagadnień, w tym procedury programowania, wyniki,

warunki wstępne, instrumenty finansowe, zarządzanie, audyt i ocenę. Jeśli chodzi o uproszczenie zarządzania i kontroli, we wniosku Komisji zniesiono wymóg przeprowadzenia procedury wyznaczania oraz promowano przedłużanie istniejących systemów. Programy, które mają sprawnie funkcjonujący system zarządzania i kontroli oraz dobre wyniki, mogą w większym stopniu polegać na systemach krajowych. Wymogi dotyczące kontroli zostały dodatkowo uproszczone, w szczególności poprzez większy nacisk na kontrole zarządcze oparte na analizie ryzyka, jednolite mechanizmy kontroli, korzystanie z prac krajowych organów kontrolnych, wykorzystanie dostępnych danych z systemu elektronicznego, unikanie powielania czynności kontrolnych lub ograniczenie czasu przechowywania danych i prowadzenia dokumentacji dotyczącej ścieżki audytu.

Jeśli chodzi o instrumenty finansowe, opierając się na doświadczeniach z lat 2014–2020, Komisja proponuje obecnie prostsze zasady wdrażania tych instrumentów, co pozwoli wyeliminować zbędną biurokrację i zapewni władzom krajowym niezbędną elastyczność. Dotyczy to wielu różnych dziedzin, w tym ocen *ex ante*, płatności oraz łączenia instrumentów finansowych i dotacji.

W odniesieniu do zarządzania gospodarczego wytyczne w ramach europejskiego semestru, w tym zalecenia dla poszczególnych krajów, będą uwzględniane w programowaniu w sposób ciągły, a w szczególności w dwóch przypadkach: na początku okresu programowania i w trakcie przeglądu śródkresowego. Potrzeby i priorytety inwestycyjne na poziomie Unii Europejskiej zostaną podkreślone w sprawozdaniach krajowych dla każdego państwa członkowskiego w 2019 r. W maju 2019 r. Komisja przedstawi wnioski dotyczące zaleceń dla poszczególnych krajów, które to zalecenia opierać się będą na wcześniejszych analizach i określą potrzeby każdego z państw członkowskich w zakresie inwestycji. Rada Europejska zatwierdzi te zalecenia w czerwcu 2019 r. Podobna procedura odbędzie się w 2024 r. w ramach przeglądu śródkresowego polityki spójności.

Jeśli chodzi o harmonizację przepisów między zarządzaniem dzielonym a instrumentami centralnie zarządzanymi, wniosek zawiera szereg środków mających na celu poprawę praktycznej komplementarności między różnymi instrumentami finansowanymi przez Unię Europejską. Zasady programów „Horyzont Europa” lub Erasmus+ i polityki spójności umożliwią łatwiejszą realizację projektów, które łączą te źródła wsparcia Unii Europejskiej, poprzez zastosowanie do projektów mechanizmu proporcjonalności w celu ułatwienia zarządzania finansowego. Instytucje zarządzające programami w ramach polityki spójności będą mogły ponadto udzielać wsparcia projektom, które otrzymały świadectwo „Pieczęć doskonałości” (w ramach programu „Horyzont Europa” lub innego centralnie zarządzanego instrumentu, który posiada odpowiedni mechanizm) bez uruchamiania kolejnego zaproszenia do składania wniosków, pod warunkiem że dane działania są zgodne z celami programu.

Jeżeli chodzi o wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, celem wniosku jest ochrona budżetu Unii. Wniosek ten opiera się na założeniu, że poszanowanie rządów prawa jest niezbędnym warunkiem zapewnienia zgodności z zasadami należytego zarządzania finansami.

Wniosek dotyczący rozporządzenia odnosi się do ugruntowanego pojęcia „praworządności”, które odzwierciedla wspólne tradycje konstytucyjne państw członkowskich i opiera się na orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Europejskiego Trybunału Praw Człowieka i standardach Rady Europy.

Zgodnie z wnioskiem dotyczącym rozporządzenia zadaniem Komisji będzie wykazanie występowania uogólnionych braków w zakresie praworządności oraz udowodnienie, że braki te mają wpływ na zasady należytego zarządzania finansami lub ochrony interesów finansowych Unii, bądź też stanowią zagrożenie dla tych zasad. W tym celu Komisja będzie przeprowadzać ocenę jakościową w oparciu o informacje ze wszystkich dostępnych źródeł. We wniosku dotyczącym rozporządzenia określono kryteria i przykłady, które są istotne dla tej oceny. Rozporządzenie przewiduje ponadto postępowanie kontryktoryjne, zapewniające zainteresowanemu państwu członkowskiemu prawo do obrony. Proponowane środki powinny zostać przyjęte z pełnym poszanowaniem zasad przejrzystości i proporcjonalności. Środki przyjęte w ramach tego instrumentu będą ponadto podlegać kontroli sądowej ze strony Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.